

РЕШЕНИЕ

№ 96

гр. София , 23.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ в публично заседание
на девети февруари, през две хиляди двадесет и първа година в следния
състав:

Председател:	Иво Димитров
Членове:	Величка Борилова Зорница Гладилова

при участието на секретаря Росица Й. Вьонг
като разгледа докладваното от Величка Борилова Въззивно търговско дело
№ 20201001002351 по описа за 2020 година

взе предвид следното:

Въззивното производство по реда на чл.258 и сл. ГПК е образувано по въззивна жалба на Държавата, представлявана от Министъра на финансите, чрез гл.юрисконсулт М. Ц., насочена против Решение № 3000/13.05.2020 г., постановено по гр.д. № 1488/2019 г. по описа на СГС, ГО, с което въззивникът е осъден да заплати на „УП България 11“ЕООД, както следва: 1/ на осн.чл.49, във вр. с чл.45 ЗЗД сумата от 110 014,09 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди от противоправно поведение на лица от състава на държавен орган, изразяващо се в приемане на разпоредба в закон, която е в съществено нарушение на правото на ЕС и противоречи на Конституцията и в неизпълнение на задължението да уредят отношенията, възникнали от прилагане на разпоредбата след обявяването ѝ за противоконституционна, която вреда се изразява в удържани такси по чл.35а ЗЕВИ за периода 01.01.2014 г. – 09.08.2014 г., заедно със законната лихва от 31.01.2019 г. до окончателното плащане; 2/ на основание чл.86, ал.1 ЗЗД, сумата от 33 528,28 лв., представляваща лихва за забава върху горната главница за периода 31.01.2016 г. – 31.01.2019 г.; 3/ на основание чл.78, ал.1 ГПК сумата от 6 909,96 лв., представляваща съдебни разноски.

В жалбата на първо място се правят оплаквания за недопустимост на обжалваното решение, поради неподведомственост на процесния спор пред гражданските съдилища, т.к. отношенията между Народното събрание /НС/, чийто противоправно поведение се поддържа от въззиваемата страна да е налице, и останалите гражданскоправни субекти, не били частни или административни, а специфични, в сферата на публичното право, чиято незаконосъобразност не подлежи на контрол от органите на съдебната власт.

Във връзка с тези оплаквания се иска обезсилване на първоинстанционното решение,

поради недопустимостта му, и прекратяване на производството по делото.

Отделно от тези оплаквания са формулирани и такива за постановяване на обжалвания съдебен акт при съществено нарушение на съдопроизводствените правила – неправилно възприета фактическа обстановка и необсъждане на всички релевиращи възражения от въззивника; в противоречие с материалния закон – чл.49 ЗЗД, във вр. с чл.45 от с.з. и чл.7 от Конституцията на РБългария /КРБ/, както и за необоснованост.

По изложените подробни съображения във връзка с всяко едно от тези оплаквания се иска отмяна на обжалваното решение и по съществото на спора отхвърляне на предявените искове.

В отговора по въззивната жалба въззиваемата страна е оспорила развитите от нея доводи за недопустимост и неправилност на обжалваното решение и поддържа правилност на същото.

Пред настоящата инстанция не са събрани нови доказателства.

Софийският апелативен съд в решаващия състав, в изпълнение на правомощията си по чл.269 ГПК след като извърши служебна проверка за валидност и допустимост на първоинстанционното решение, прецени твърденията и доводите на страните във връзка със събраните по делото доказателства, съобразявайки основанията за неправилност на решението, посочени във въззивната жалба, приема следното:

Обжалваното решение на СГС е валидно и допустимо, като постановено от надлежен съдебен състав, в рамките на неговата правораздавателна власт и в съответната форма, по редовно предявени искове.

Неоснователни са оплакванията за недопустимост на същото, поради неподведомствеността на процесния спор пред гражданските съдилища, вкл. – поради публичноправния характер на правоотношението, касаещо задължението за заплащане на държавна такса по реда на чл.35а ЗЕВИ.

Посочените възражения са били въведени още с отговора на исковата молба и по тяхната несъстоятелност първоинстанционният съд се е произнесъл в мотивите на обжалваното решение, приемайки ги за несъстоятелни.

Решаващият състав изцяло споделя тези мотиви и се присъединява към тях, като за избягване на приповтарянето им препраща към същите по реда на чл.272 ГПК.

Поради изрично формулираното оплакване във въззивната жалба в същата насока още веднъж следва да се подчертае, че повдигнатия от ищеца спор с ответника, съобразно изложените обстоятелства на които се основава спора, както и формулираното искане към съда, предполага еднозначен извод, че съдът е сезиран с предявени при условието на обективно кумулативно съединяване с главен иск с правно основание чл.49 ЗЗД, във вр. с чл.45 от с.з. и акцесорен с правно основание чл.86, ал.1 ЗЗД. Това е така, защото се поддържа в обстоятелствената част на исковата молба противоправно поведение от ответника, което е причинило на ищцовото дружество имуществена вреда, за чието обезщетяване е поискано първият да му заплати обезщетение в претендиращия размер. А т.к. търсеното вземане е парично, претендира се и обезщетение за забава, считано от датата на увреждането.

Предявеният при условието на евентуалност иск с правно основание чл.55, ал.1 ЗЗД почива на плоскостта на неоснователното обогатяване, предвид че се претендира от ищеца за търсеното парично вземане от ответника да не е било налице начално основание за плащането му, респ. – че то подлежи на връщане, ведно с обезщетението за забава.

Следователно – двата главни иска имат за източници извън договорни облигационни

основания – деликт и неоснователно обогатяване, поради което възниквалите във връзка с тях правоотношения са с гражданско правен характер между равнопоставени правни субекти, независимо че в случая ответник е Държавата.

Горният извод не може да се обори с факта, че претендираната като обезщетение за причинени имуществени вреди, евентуално – като дадена без основание, е била платена от ищеца – въззиваем на основание действаща законова разпоредба – чл.35а ЗЕВИ, преди обявяването ѝ за противоконституционна с решение на КС на РБългария.

На възражението на въззивника в горния смисъл съдебната практика е дава еднозначен отговор, че с обявяването на посочения текст за противоконституционен, е отпаднал публичният характер на държавното вземане на платените от ищеца такси, и спорът относно връщането им подлежи на разглеждане от гражданските съдилища.

За пълнота само следва да се допълни, че поради липсата на изрично предвидени основания за носенето на отговорност от ответника при очертаните от исковата молба факти, които не могат да се обхванат от фактическите състави на чл.1 и чл.2 ЗОДОВ, правилно предявеният главен иск е квалифициран като такъв по чл.49 ЗЗД, във вр. с чл.45 от същия.

Разгледани по същество оплакванията за неправилност на обжалваното решение настоящата инстанция намира за неоснователни, за да достигне до този извод въззивната инстанция съобрази от фактическа и правна страна следното:

СГС е бил сезиран при условието на обективно кумулативно съединяване с предявени главен иск с правно основание чл.49 ЗЗД, вр. чл.45 ЗЗД и чл.7 КРБ, с който ищецът е поискал ответникът да бъде осъден да му заплати сумата от 110 014,09 лв., като обезщетение за причинени имуществени вреди от противоправно поведение на лица от състава на държавен орган, изразяващо се в приемане на разпоредба в закон, която е в съществено нарушение на правото на ЕС и в противоречие с КРБ, вкл. неизпълнение на задължението да уредят отношенията, възникнали от прилагане на разпоредбата след обявяването ѝ за противоконституционна, която вреда се изразява в удържани такси за периода 01.01.2014 г. – 09.08.2014 г. въз основа на противоконституционната разпоредба.

При условието на евентуалност на посочените съдът е бил сезиран и с иск с правно основание чл.55, ал.1 ЗЗД, с която ищецът е поискал ответникът да бъде осъден да му заплати /върне/ сумата от 110 014,09 лв., като платена без основание, въз основа на обявена за противоконституционна разпоредба в закон и акцесорен иск с правно основание чл.86, ал.1 ЗЗД, за сумата от 33 528,28 лв., представляваща лихва за забава за периода 31.01.2016 г. – 31.01.2019 г.

Отделно от горните ищецът е поискал ответникът да му заплати и законната лихва върху претендираната главница, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ заплащане.

Поддържано е в обстоятелствената част на исковата молба, че ищцовото дружество е производител на електрическа енергия от възобновяем източник – вятър, и в това му качество е продавал ел.енергия по регулирани от КЕВР преференциални цени на „Енерго-Про Продажби“ АД, при условията на сключения помежду им договор № 135/20.04.2010 г.

Поддържано е че в периода 01.01.2014 г. – 09.08.2014 г. при заплащане на продадената ел.енергия „Енерго-Про Продажби“ АД удържало от дължимата към ищеца сума такси по чл.35а, ал.2 ЗЕВИ, в общ размер на 110 014,09 лв. /конкретно посочени по дати, № на фактура и размер в таблица/.

С решение № 13/31.07.2014 г. по к.д. № 1/2014 г. КС на РБългария обявил за противоконституционни т.2 и т.3 от § 6 на ЗР на Закона за държавния бюджет за 2014 г., с които били създадени чл.35а, ал.1 – ал.3, чл.35б ал.1 – ал.4, чл.35, ал.1- ал.3 и чл.73, ал.1 –

ал.4 ЗЕВИ.

С неплащането на дължимите суми за продадената от ищеца ел.енергия суми, представляващи 20% от дължимата за произведена ел.енергия от възобновяеми източници за периода м.02.2014 г. – м.09.2014 г., поради действието на противоконституционна правна норма, ищцовото дружество понесло имуществена вреда, като независимо от задължението си по чл.22, ал.4 от Закона за Конституционния съд да уреди възникналите от същата правни последици Държавата, чрез законодателния си орган – Народното събрание, не сторила това.

Действайки по гореописания начин същата нарушила и чл.4 § 3 от Договора за Европейския съюз /ДЕС/, както и чл.63, чл.107 и чл.108 от Договора за функционирането на Европейския съюз /ДФЕС/, както и редица текстове от Директива 2009/72/Ео и Директива 2009/28/ЕО.

По тези съображения е поискано ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца претендираната сума от 110 014,09 лв., като обезщетение за претърпени имуществени вреди, ведно с обезщетение за забава върху търсеното парично вземане, считано от 31.01.2016 г. до датата на предявяване на иска, както и законната лихва върху главницата, считано от предявяването на иска до окончателното плащане.

В условията на евентуалност е поддържано, че действайки по гореописания начин ответникът се е обогатил неоснователно за сметка на ищеца, т.к. е получила процесната сума без правно основание, поради което и дължи връщането ѝ, ведно с лихвата за забава.

В отговора по исковата молба ответникът е оспорил допустимостта на предявените искова, по вече обсъдените съображения. Отделно е развил доводи за тяхната неоснователност, без да оспорва фактическите твърдения на ищеца.

Анализът на приобщените писмени доказателства безсъмнено установяват релевантните за предмета на настоящето производство факти, осъществяването на които не е било спорно между страните, а именно:

Ищцовото дружество е производител на електрическа енергия от възобновяем източник – вятър, и като такъв, вкл. в периода м.01.2014 г. – м.09.2014 г. е доставял и продавал произведената от него активна ел.енергия на „Е.ОН България Продажби“ АД /Енирго-Про Продажби“ АД, който я е купувал и заплащал, съобразно уговореното между страните в договор № 135/20.04.2010 г.

Според чл.18, ал.1 от същия цената на продажба на ел.енергия е регулирана и се определя от ДКЕВР, при условията на следващите алинеи на с.чл.

Страните не спорят и по осъществяването на общоизвестния факт, че с приемането на Закона за държавния бюджет за 2014 г., на парламентарно заседание на 42-рото Народно събрание, проведено на 04.12.2013 г. /ДВ бр.109/2013 г./ е въведен и § 6, т.2 и т.3 от заключителните му разпоредби, с които са създадени нови разпоредби на чл.35а ал.1-3 ЗЕВИ, според които за производството на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия се събира такса, чиито размер е определен по формула, установена в ал.2 на разпоредбата. Задължени за таксата лица са производителите на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия, каквото е и въззиваемото дружество.

Пред първоинстанционния съд е била представена справка от трето неучастващо по делото лице – Комисията по енергийно и водно регулиране /КЕИР/, съобразно която в периода първо - трето тримесечие на 2014 г. от въззиваемото дружество, като производител на електрическа енергия от възобновяем източник, е събрана такса общо в общ размер на 110 014,09 лв.

Не е спорно и осъществяването на друг общоизвестен факт – с Решение №

13/31.07.2014 г. на КС на РБългария по к.д. № 1/2014 г., са били обявени за противоконституционни т.2 и т.3 от § 6 от Заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет за 2014 г. /ДВ, бр.109/2013 г./, с които са създадени чл. 35а, ал. 1, 2 и 3, чл. 35б, ал. 1, 2, 3 и 4, чл. 35, ал. 1, 2 и 3, и чл. 73, ал. 1, 2, 3 и 4 от Закона за енергията от възобновяеми източници /ДВ, бр. 35/2011 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 9/2013 г./.

Прието е със същото, че ал.1 на чл.35а ЗЕВИ противоречи на чл.60, ал.1 от Конституцията, съгласно който гражданите са длъжни да плащат данъци и такси, установени със закон, съобразно техните доходи и имущество.

Пояснено е, че таксата е плащане в полза на държавния бюджет от конкретно физическо или юридическо лице заради това, че е предизвикало действието на държавен орган в свой интерес или му е предоставена исканата услуга. Тя е финансово плащане, установено от Държавата и събирано от нейните органи във връзка с извършвана от тях дейност или услуга.

Противно на това с установената такса по чл. 35а, ал. 1 ЗЕВИ законодателят въвежда задължение за производителите на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия /чл. 35а, ал. 3 ЗЕВИ/ безвъзмездно плащане, срещу което не получават никаква услуга.

Със същото решение е прието, че нормата на чл.35а, ал.3 ЗЕВИ противоречи и на чл.19, ал.2 и 3 от Конституцията, съгласно които законът създава и гарантира на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност, като предотвратява злоупотребата с монополизма, нелоялната конкуренция и защитава потребителя; инвестициите и стопанската дейност на български и чуждестранни граждани и юридически лица се закрилят от закона.

В противоречие с това от всички стопански субекти, които се занимават с производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, единствено производителите на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия са задължени с таксата по чл. 35а, ал. 1 ЗЕВИ, по който начин недопустимо е създаването на обособен, специален правен режим за някои субекти на стопанска дейност, а изключването на този специален режим за други.

Независимо, че разпоредбите на чл.35а, ал.2, чл.35б и чл.73 ЗЕВИ сами по себе си не са преценени като противоконституционни, поради свързаността им и фактът, че обслужват разпоредбите на чл. 35а, ал.1 и 3 ЗЕВИ, които са противоконституционни и поради обусловеност с тях, те също са приети за противоконституционни, предвид че самостоятелното им съществуване влиза в противоречие с принципа на правовата държава.

Страните не спорят, че след отмяна на гореобсъдените текстове като противоконституционни, в противоречие с изискването на чл.22, ал.4 ЗКС не е приет друг/нов закон, който да уреди възникналите правни последици от прилагането им.

Самостоятелният анализ на установените правнорелевантни факти от въззивната инстанция предпоставят от следните правни изводи:

За разлика от първоинстанционният съд, решаващият състав приема, че установените факти не предпоставят прякото приложение на §4, ал.3 от ДЕС, доколкото тази норма е установила от една страна общо задължение за държавите - членки да осигурят спазването на съюзното право, както и такова за лоялно сътрудничество, което да гарантира върховенството и ефективното прилагане на правото на ЕС.

Приема се в практиката, вкл. и тази на СЕС, че горните задължения не се изчерпват само със стриктно спазване на съюзното право и преустановяване на всякакви действия и/или бездействия, които го нарушават, но и в поправяне на последиците от всяко такова нарушение, вкл. и обезщетяване за вредите, претърпени от частноправните субекти вследствие неправомерното поведение на държавата - членка.

Няма спор обаче, и е проведено безпротиворечиво в практиката на СЕС разбирането, че за реализиране отговорността на държавата – членка за нарушение на съюзното законодателство е необходимо изричното позоваване на нарушение на конкретната разпоредба от действащото право на ЕС, която има директен ефект.

В настоящия случай се е поддържало от страна на ищеца-въззиваем, че е налице нарушение на чл.107 и чл.108 ЗФЕС, забраняващи въвеждането на мерки, които имат характера на държавна помощ, както и на Директива 2009/28/ЕО /без конкретно позоваване на определена норма от същата/, поради поставяне на въззиваемото дружество в по-неблагоприятно положение спрямо всички други видове производство на електрическа енергия.

С определение № 405/25.10.2019 г. по гр.д. № 664/2019 г. по описа на ВКС, ГО, е отправено преюдициално запитване до СЕС за отговор на въпроса относно задължението на държавите членки, предвидено в чл. 3, параграф 3, буква „а“ от Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО, за създаване на схеми за подпомагане за постигане на целите по параграфи първи и втори на същия член, както и свободата на стопанска инициатива по чл. 16 от Хартата на основните права на ЕС и принципите на правна сигурност и защита на оправданите правни очаквания, да се тълкуват в смисъл, че допускат национална правна уредба като тази в главното производство, с която се налага допълнителна такса за производство на енергия от възобновяеми източници?

По същото и по идентично запитване, отправено от РС София са образувани съединени дела №№ С-818/19 и С-878/19, по които е постановено общо Определение на СЕС, десети състав, от 30.04.2020 г.

С него по поставените въпроси е даден отговор, че чл.3, пар.3, ал.1, б.„а“ от Директива № 2009/28/ЕС на ЕП и на Съвета за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че същият допуска национална правна уредба, въвеждаща такса за производство на енергия от възобновяеми източници. Отговорено е още, че в хипотеза като настоящата СЕС е некомпетентен да тълкува текстовете на чл.16 и чл.17 от Хартата на основните права на ЕС, както и на принципите на недопускане на дискриминация, на правна сигурност и на оправданите правни очаквания, доколкото според чл.51, пар.1 от същата разпоредбите ѝ се отнасят до държавите членки единствено, когато те прилагат правото на Съюза. В същия смисъл и последните трябва да спазват общите принципи на това право, когато прилагат правото на съюза, част от което са и посочените принципи.

Като е констатирал, че по съединените дела разглежданите правни положения са изцяло вътрешни – от тях отсъства какъвто и да е презграничен елемент, а Директива 2009/92/ЕС е неприложима към националните законодателства, СЕС е заключил, че с приемането на съответните материални норми от чл.35а ал.1-3 ЗЕВИ, не е приложено право на ЕС по смисъла на чл.51, пар.1 от Хартата на основните права на ЕС.

Предвид че решенията /разб.актовете/ на СЕС по преюдициални запитвания са задължителни за всички съдилища и учреждения в Република България /арг. от чл.633 ГПК и чл.267 ДФЕС/ решаващият състав приема, че не може да се приеме друго, освен че е обвързан от даденото от СЕС тълкуване в обсъденото определение, че въвеждането на такса за производството на енергия от възобновяеми източници от страна на България, като държава членка на ЕС, е допустимо съобразно установения европейски правен ред; че Директива 2009/92/ЕС е неприложима към националните законодателства на страните членки, следователно и към българското; че с приемането на съответните материални норми от чл.35а ал.1-3 ЗЕВИ не е приложено право на ЕС по смисъла на чл.51, пар.1 от Хартата на основните права на ЕС.

С оглед на изложеното неправилен е изводът на първоинстанционния съд, че с приемането на процесните разпоредби е допуснато съществено нарушение на съюзното право и оплакванията във въззивната жалба в тази насока се явяват основателни.

Гореизложеното обаче не влияе на правилността на обжалвания съдебен акт в частта му, с която предявения главен иск с правно основание чл.49 ЗЗД е уважен, като установен по основание и размер.

Решаващият състав изцяло споделя доводите на СГС изложени в подкрепа на този краен правен извод, като поради пълното им споделяне и за избягване на тяхното приповтаряне, препраща към тях по реда на чл.272 ГПК.

Във връзка с оплакванията във въззивната жалба, излага и следното:

По правната квалификация на иска.

На решаващия състав е известно обстоятелството, че към момента е налице формираната противоречива практика на касационната инстанция относно правната квалификация на исковете, предявени от търговците, производители на енергия от възобновяеми източници против Държавата, представлявана от Министъра на финансите, с искане за репарирание на имуществените им вреди, при действието на обявените за противоречащи на Конституция норми на чл.35а, ал.1-3 ЗЕВИ.

Затова при съобразяване на същата и установеното по настоящето дело намира за необходимо още веднъж да посочи, че в казуса предявеният като главен иск от ищеца-въззиваем против Държавата намира правното си основание в чл.49 ЗЗД.

По въпроса за допустимостта на предявения иск, както и за правната му квалификация, е формирана безпротиворечива съдебна практика, съобразно която процесуалната легитимация се обуславя от заявената от ищеца принадлежност на спорното материално право, от претендираното или отричано от ищеца право – т.е. от твърденията на ищеца, без да държи сметка за обективни факти. Съответно – правната квалификация на предявения иск се определя от съда, именно с оглед заявените от ищеца в обстоятелствената част на исковата молба твърдения относно обстоятелствата, на които основана иска си, и формулираното в логическа връзка с тях конкретно искане към съда.

С оглед на това и предвид че твърденията на ищеца-въззивник в исковата молба са, че от противоправното поведение на лица от състава на държавен орган – народното събрание, чрез приемането на противоконституционни правни норми и неизпълнение на задълженията им да уредят отношенията, възникнали от прилагане на последните след обявяването им за противоконституционни, му е причинена имуществена вреда, измерима с размера на събраната такса за производство на енергията от възобновяеми източници решаващият състав приема, че предявеният иск е именно за ангажиране на общата обезпечително-гаранционна отговорност на Държавата за вредите, произтекли от виновното противоправно поведение на натовареното от него с изпълнение на дадена работа лице, настъпили при или по повод осъществяването ѝ /така Решение № 71/21.04.2020 г. по гр.д. № 3804/2019 г., IV г.о., ВКС; Решение № 72/21.04.2020 г. по гр.д. № 2377/2019 г., IV г.о., ВКС; Решение № 207/06.01.2021 г. по гр.д. № 4662/2019 г., III г.о., ВКС; Решение № 249/15.01.2021 г. по гр.д. № 4069/19 г., IV г.о., ВКС; Решение № 202/19.01.2021 г. по гр.д. № 4474/2018 г., IV г.о., ВКС/.

Решаващият състав е запознат и със становището на касационната инстанция, застъпено в Решение № 184/21.01.2021 г. по гр.д. № 2686/2019 г. на III г.о., ВКС, според което вземането относно таксата, събрана /удържана/ от частно-правния субект и постъпила в държавния бюджет по закон, обявен за противоконституционен с решение на Конституционния съд, не може да се реализира с деликтен иск срещу държавата, защото таксата, внесена без основание в държавния бюджет, не е вреда. Тя не е сурогат, заместител на благо, а е имуществото, излязло от патримониума на частно-правния субект.

Това имущество подлежи на връщане като пряк резултат от обратното действие на решението на КС за обявяване на противоконституционността на закона, а не се обезщетява от държавата.

С оглед вече коментираните специфики на казуса обаче, и по вече изложените съображения относно допустимостта на предявения иск по чл.49 ЗЗД този състав на САС приема, че в случая същият е процесуално допустим, а по същество – основателен.

При установените релевантни факти, по осъществяването на които страните не спорят безсъмнено се налага извод, че Държавата е извършила деликт чрез своя законодателен орган, посредством приемането на противоконституционна правна норма, а в следствие и не е изпълнил задължението си по чл. 22, ал. 4 от ЗКС да отстрани настъпилите от приложението на тази разпоредба неблагоприятни правни последици.

Ето защо и правните субекти, платили таксата по чл. 35а от ЗЕВИ, каквото е въззиваемото дружество, са надлежно процесуално и материално легитимирани да искат репарирането им от държавата, като обезщетение за причинените имуществени вреди, както в казуса, като предявеният иск се явява доказан освен по основание и по размер, предвид установения факт относно действителната парична сума, удържана и внесена в държавния бюджет от обществения доставчик, съответно - от крайния потребител.

Същата е дължима ведно с обезщетението за забава върху търсеното парично вземане, представляващо законната лихва, считано от датата на увреждането, която в случая обаче се е претендирала от по-късен момент - 31.01.2016 г. до 31.01.2019 г., поради което и правилно акцесорният иск е уважен за посочения период и претендиран размер.

Поради изложеното и като краен резултат обжалваното решение, с което предявеният като главен деликтен иск, както и акцесорният такъв по чл.86, ал.1 ЗЗД, са уважени, следва да се потвърди.

Затова и т.к. не е настъпило вътрешнопроцесуалното условие за разглеждане на предявения при условието на евентуалност иск по чл.55 ЗЗД, съдът не се произнася по същия.

Само за пълнота на изложението следва да се посочи, че решаващият състав споделя изцяло застъпеното от касационната инстанция становище в Решение № 207/06.01.2021 г. по гр.д.№ 4662/2019 г., III г.о., че в касузи като настоящия няма пречка правните субекти, платили таксата по чл.35а ЗЕВИ, да искат връщането ѝ освен на деликтно основание и на основание непозволено увреждане, в хипотезата на чл.55, ал.1, пр.1 ЗЗД, защото по правоотношенията, предмет на висящи съдебни производства, противоконституционният закон не се прилага.

В този смисъл и пътят за защита на накърнените материални права на легитимираните лица е предоставен на субективната им преценка, доколкото поради спецификата на казуса неоснователното обогатяване на Държавата в случая се явява правна последица от осъществения деликт.

Съобразно изходът от спора и по правилото на чл.78, ал.3 ГПК, в полза на въззиваемата страна следва да се присъдят сторените от нея разноски пред настоящата инстанция, които се изчерпват с платено възнаграждение за един адвокат в размера, посочен представения списък по чл.80 ГПК и приложените към него доказателства за доказване на осъществено плащане – платежно нареждане и фактура, а именно – 4 696,99 лв.

Поради въведеното по реда на чл.78, ал.5 ГПК възражение от въззивната страна за прекомерност на заплатеното възнаграждение, решаващият състав съобрази следното:

Основателността на такова възражение изисква установяване на несъответствие между заплатеното възнаграждение на адвоката и предоставените от него услуги, съобразно

действителната правна и фактическа сложност на делото, вкл. и съобразяване на обстоятелството размерът да не е по-малко от минималния, определен от чл.36 от Закона за адвокатурата.

Съобразявайки посочените предпоставки за случая решаващият състав приема, че такова несъответствие не е налице, предвид правната сложност на казуса, от една страна, а от друга обстоятелството, че заплатеното възнаграждение съответства на минималния размер, установен от чл.7, ал.2, т.4 и т.5 от Наредба № 1/2004 г. на Висшия адвокатски съвет.

Мотивиран от изложеното, Софийският апелативен съд, търговско отделение, пети състав,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 3000/13.05.2020 г., постановено по гр.д. № 1488/2019 г. по описа на СГС, ГО, с което Държавата, представлявана от Министъра на финансите, с адрес гр.София, ул.“Г.С.Раковски“ № 102 е осъдена да заплати на „УП България 11“ЕООД, ЕИК 200360694, със седалище и адрес на управление гр.София, пл.“Позитано“ № 2, ет.5, както следва: 1/ на осн.чл.49, във вр. с чл.45 ЗЗД сумата от 110 014,09 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди от противоправно поведение на лица от състава на държавен орган, изразяващо се в приемане на разпоредба в закон, противоречащ на Конституцията на РБългария и в неизпълнение на задължението да уредят отношенията, възникнали от прилагане на разпоредбата след обявяването ѝ за противоконституционна, която вреда се изразява в удържани такси по чл.35а ЗЕВИ за периода 01.01.2014 г. – 09.08.2014 г., заедно със законната лихва от 31.01.2019 г. до окончателното плащане; 2/ на основание чл.86, ал.1 ЗЗД, сумата от 33 528,28 лв., представляваща лихва за забава върху горната главница за периода 31.01.2016 г. – 31.01.2019 г.; 3/ на основание чл.78, ал.1 ГПК сумата от 6 909,96 лв., представляваща съдебни разноски.

ОСЪЖДА Държавата, представлявана от Министъра на финансите, с адрес гр.София, ул.“Г.С.Раковски“ № 102 да заплати на „УП България 11“ЕООД, ЕИК 200360694, със седалище и адрес на управление гр.София, пл.“Позитано“ № 2, ет.5 сторените пред настоящата инстанция разноски в размер на 4 693,99 лв. за адвокатско възнаграждение на процесуалния му представител.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____